

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 584

van **TOM ONGENA**

datum: 2 mei 2023

---

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

VDAB - Leerjobs

In Vlaanderen verlaat nog steeds meer dan een op de tien jongeren de school zonder diploma. Jaarlijks schrijven zich ongeveer 5000 jongeren in bij VDAB zonder in het bezit te zijn van een diploma secundair onderwijs. Zij kampen met een slechtere startpositie op de arbeidsmarkt.

Om deze jongeren zonder een diploma meer kansen te geven op de arbeidsmarkt, lanceert VDAB vanaf 2024 de leerjob. Die biedt een jongere zonder diploma de kans om op de werkvloer de nodige competenties te verwerven. De jongere legt nadien een EVC-test (elders verworven competenties) af. Wie slaagt, behaalt een beroepskwalificatie. De leerjobs worden eerst opgestart in de vorm van een driejarig proefproject.

1. Welk budget wordt gereserveerd voor het opzetten van het driejarige proefproject van de leerjobs?
2. Vanwaar komen de financiële middelen om het project te bekostigen?
3. Worden er specifieke objectieven/KPI's (key performance indicator) gesteld bij de opstart van het proefproject?

Zo ja, welke?

Zo niet, wordt er dan wel een evaluatie gepland en op basis van welke parameters zal die dan gebeuren?

4. De VDAB-topman stelde dat het kleinschalig en experimenteel zal worden opgestart.

Hoeveel trajecten zullen in totaal en per jaar worden opgestart?

5. VDAB stelde te starten met de voorbereidingen voor de opstart van leerjobs.
  - a) Welke concrete voorbereidingen moeten er worden getroffen?
  - b) Hoeveel personeelsleden bij VDAB zullen erbij betrokken worden?
6.
  - a) Hoe ziet de vergoeding van de jonge werkzoekenden die in een leerjob stappen er concreet uit?
  - b) Welk aandeel van de verloning van de jongeren zullen de bedrijven moeten betalen?
  - c) Dreigt deze formule van leerjobs niet in rechtstreekse concurrentie te treden met de individuele beroepsopleiding (IBO)?

**Vlaams
Parlement**

7. Wat is de exacte toegevoegde waarde van de leerjob ten aanzien van de diverse bestaande initiatieven, zoals IBO en andere stage- en werkervaringstrajecten?
8. Waarom werd de toevoeging van een EVC-test nooit eerder gekoppeld aan andere vormen van werkplekleren, in het bijzonder van IBO?
9. Werd er ook al overleg gepleegd met de ondernemingen om na te gaan hoe ze staan ten aanzien van het project van leerjobs en in welke mate ze bereid zijn eraan deel te nemen?

Zo ja, welke feedback kreeg VDAB van de ondernemingen?

ANTWOORD

op vraag nr. 584 van 2 mei 2023

van **TOM ONGENA**

Algemeen verwijs ik in eerste instantie graag naar de vraag om uitleg die over de leerjobs werd behandeld in de commissie in het Vlaams Parlement op 11 mei 2023 (<https://www.vlaamsparlement.be/nl/parlementair-werk/commissies/commissievergaderingen/1733654/verslag/1735639>).

1. €3.214.000
2. Het project zal gefinancierd worden met middelen uit het ESF+- programma 2021-2027 en bijhorende Vlaamse co-financiering. .
3. Gezien het project een experiment is, worden op voorhand geen harde KPI's gesteld. Voor de start van het project worden wel vragen opgesteld die de basis vormen voor de tussentijdse en eindevaluatie die in het BVR werden ingeschreven. Deze vragen zullen zowel kwantitatief als kwalitatief zijn en onder andere volgende elementen bevatten
  - De toeleiding van zowel jongeren als bedrijven naar de leerjobs met als parameters
    - ☐ Kwantitatief
      - ☐ Op welke kenmerken verschillen toegeleide bedrijven/jongeren van niet toegeleide bedrijven/jongeren?
      - ☐ Hoeveel jongeren/bedrijven kunnen bereikt worden en hoeveel worden er bereikt?
    - ☐ Kwalitatief
      - ☐ Hoe gebeurde de toeleiding?
      - ☐ Waarom de keuze voor leerjob en niet voor andere kwalificerende trajecten?
      - ☐ Waarom beslissing om al dan niet in te stappen na toeleiding?
      - ☐ Wat missen jongeren/bedrijven tijdens de toeleiding?
  - De matching tussen bedrijf en jongere
    - ☐ Kwantitatief
      - ☐ Op welke kenmerken verschillen gematchte bedrijven/jongeren van niet gematchte bedrijven/jongeren?
      - ☐ Hoeveel jongeren/bedrijven worden gematcht en hoeveel niet?
    - ☐ Kwalitatief
      - ☐ Wat zijn de redenen van het mislukken van een matching?
      - ☐ Wat missen jongeren/bedrijven tijdens de matching?
  - Het trajectverloop
    - ☐ Kwantitatief
      - ☐ Wat is de gemiddelde duurtijd van de trajecten?
      - ☐ Hoeveel trajecten eindigen op de voorziene datum?
      - ☐ Hoeveel trajecten eindigen met en zonder afleggen van het assessment?
      - ☐ Hoeveel trajecten eindigen met een kwalificatie?
    - ☐ Kwalitatief
      - ☐ Wat zijn de redenen voor het vroegtijdig afbreken van de trajecten?
      - ☐ Wat zijn de redenen voor het niet deelnemen aan het assessment?
      - ☐ Wat zijn de redenen voor het niet slagen in het assessment?

- ☐ Hoe worden de aanvullende lessen geëvalueerd door zowel bedrijf als jongere?
  - ☐ Wat missen jongeren/bedrijven tijdens het trajectverloop?
- Na het traject
  - ☐ Kwantitatief
    - ☐ Hoeveel jongeren worden aangenomen in het leerbedrijf? In een ander bedrijf? En dat zowel voor vroegtijdig beëindigde trajecten, onsuccesvol beëindigde trajecten als succesvol beëindigde trajecten.
    - ☐ Hoeveel jongeren leggen na afloop van een vroegtijdig of niet succesvol afgerond traject op een latere datum nogmaals het assessment af?
  - ☐ Kwalitatief
    - ☐ In welke functies worden jongeren aangenomen na beëindiging van het traject?
    - ☐ Waarom worden jongeren al dan niet aangenomen in de verschillende scenario's van vroegtijdig, onsuccesvol of succesvol beëindiging?

4. Over de duur van het project, wil VDAB minimaal 400 leerjobs opstarten.

5. a) Er moeten verschillende voorbereidingen getroffen worden. Om te kunnen starten is er een EVC instrumentarium nodig. Dat EVC instrumentarium bestaat uit EVC standaarden en EVC assessments. Binnen de voorziene kaders worden beide in samenwerking met de sectoren ontwikkeld (. Ook de 'klantenreis' van zowel ongekwalificeerde jongeren als van betrokken werkplekken moet voorbereid worden. Samen met sectoren en de Syntra worden deze klantenreizen vormgegeven en worden de instrumenten ontwikkeld die tijdens de die klantenreizen nodig zijn. Dat gaat over intakeformulieren, over lessenspakketten, en instrumenten om de vorderingen van de competentie verwerving te kunnen opvolgen.

b) De ontwikkeling van de klantenreizen en de verschillende instrumenten wordt voornamelijk opgenomen door de Syntra en de sectoren. Voor de coördinatie ervan zijn 3 VDAB personeelsleden voor ongeveer 1/5e van hun tijd betrokken.

6. a-b) De jongere in een leerjob zal maandelijks een leervergoeding van het bedrijf ontvangen dat gelijk is aan 34,5% van het GGMMI (cfr. vergoeding duaal leren volwassenenonderwijs). Deze vergoeding is in sommige gevallen combineerbaar met vervangingsinkomens.

c) Een IBO en een leerjob hebben een andere doelstelling en mikken dus op een andere doelgroep. Een IBO is bedoeld om een (kleine) competentiekloof die bestaat tussen wat een werkzoekende al beheerst en wat een bedrijf aan competenties verwacht te overbruggen. De in het opleidingsplan opgenomen competenties worden dus bepaald door het bedrijf.

Bij een leerjob wordt ook een competentiekloof overbrugd, maar hier wordt de inhoud van het trajectplan bepaald door een beroepskwalificatie en niet door het bedrijf. Bovendien kan voor een leerjob de competentiekloof veel groter zijn dan voor een IBO. Daarom kan een leerjob tot maximaal 2 jaar duren. Een IBO is beperkt tot 6 maanden.

De leerjob is tot slot ook een kwalificerende leerweg, een IBO is dat niet.

7. Zie deelvraag 6c.

8. VDAB heeft het afleggen van een EVC assessment al mogelijk gemaakt voor alle werkzoekenden, dus ook voor werkzoekenden binnen een IBO. Omdat IBO en andere

vormen van werkplekleren te kort van duur zijn om een grote competentiekloof naar een beroepskwalificatie te overbruggen, is het traject van de leerjobs ontwikkeld om ongekwalificeerde jongeren met een grotere competentiekloof een kwalificerend traject aan te bieden dat voldoende lang kan zijn om de nodige competenties voldoende te verwerven.

9. De leerjobs geven uitvoering aan de VESOC akkoorden 'Alle Hens aan Dek' en 'Iedereen Nodig, Iedereen Mee', waarin is afgesproken om werk te maken van een beroepskwalificerende tweedekansleerweg. Er is geen voorafgaande bevraging bij bedrijven gebeurd: van in het begin werd overlegd met zowel interprofessionele als sectorale organisaties, op wiens gedeelde vraag dit ook wordt opgezet (VESOC én RvB VDAB). Zij raadpleegden hun leden. Uit die raadpleging bleek dat er bij de bedrijven zeker interesse is. Een leerjob wordt daarbij gezien als een mogelijkheid om gekwalificeerde functies ook op de zoekradar van een groter bereik aan jongeren te krijgen.